

BREVDatum
2021-12-21Referens
KS 2021-00332**PARTNERSKAP FJÄLLVÄGEN**Tony Stark, 0278 – 252 19
tony.stark@bollnas.seRegion Gävleborg
rg@regiongavleborg.se
HN2021/64**Remiss: Förslag till ny regional infrastrukturplan för Gävleborgs län 2022 – 2033**

Partnerskap Fjällvägen har tagit del av förslaget till ny regional infrastrukturplan för Gävleborgs län 2022-2033 och lämnar följande synpunkter.

Bakgrund

Vägstråket Tönnebro-Bollnäs-Ljusdal-Sveg-Funäsdalen-norska gränsen – Väg 83 och 84 – går som en pulsåder genom Hälsingland och Härjedalen. Här förekommer stora mängder lokal och regional arbetspendling, omfattande gods- och persontrafik samt långväga trafik alstrad av exempelvis fjällturismen till Härjedalen och Jämtland. Detta vägstråk har av kommunerna och besöksnäringen längs vägen döpts till Fjällvägen.

Vägstråket Fjällvägen är också ett samarbete mellan Söderhamns, Bollnäs, Ovanåkers, Ljusdals och Härjedalens kommuner samt destinationsbolagen Järvsö, Lofsdalen, Vemdalen och Funäsfjällen. Från april 2012 till mars 2015 var Fjällvägen även ett samarbetsprojekt mellan kommuner, näringsliv och regioner. Idag är projektet avslutat, men samarbetet mellan kommuner och näringsliv lever vidare genom *Partnerskap Fjällvägen*. Vägstråket berör även angränsande kommuner och partnerskapet ska eftersträva dialog och samarbete med liknande infrastruktursamarbeten som Atlantbanan och Bergslagsdiagonalen samt andra projekt och verksamheter som har kopplingar till Fjällvägen.

Huvudsyftet med partnerskapet är att verka för en hållbar regional utveckling längs hela vägstråket genom ökad tillgänglighet, konkurrenskraft och tillväxt.

Bollnäs kommun har ordförandeskapet för Partnerskap Fjällvägen.**Fjällvägen**

Längs denna 40 mil långa livsnerv finns ett varierat näringsliv med livskraftiga företag, som är beroende av bra infrastruktur och kommunikationer. Längs hela vägstråket är det påtagliga brister i trafiksäkerhet och tillgänglighet samt bitvis väldigt höga trafikflöden, vilket negativt påverkar utveckling och tillväxt.

Fjällvägen har många avgörande funktioner för arbets- och studiependling, godstransporter, fjärrtrafik, kollektivtrafik, sjukvårdstransporter och fritidsresor. Det är en vital länk för näringsidkare och åkeriföretagens godstransporter då den

sammanbinder inlandet med viktiga målpunkter längs med kusten och vidare söderut. Fjällvägen är huvudstråket för flertalet busstransporter mellan Mälardalsområdet och Härjedalen. Stora flöden av virkestransporter transporteras dagligen från Härjedalen och norra, västra och södra Hälsingland till kusten. Stråket berör boende och näringsidkare längs vägen, men är också en pulsåder för vinter- och fjälltrafiken till turistdestinationer i Härjedalen och Gävleborgs läns största destination, Järvsö. Exempelvis är destinationerna i Härjedalen tillsammans större än Åre/Duved, vilket bland annat kan förklara att trafikvolymerna ökar med upp till 60 procent i samband med fjällturismen. Fjällvägen är också en central del i ett sammanhängande vägstråk vidare norrut på E 45 mot både Östersund och Jämtlandsfjällen samt en del av ett större transportsystem från Mälardalen, Östergötland och Småland via Gävle till Trondheim.

Framtagna planeringsdokument

Partnerskap Fjällvägen har arbetat fram en mängd fakta som lyfts och sammanställts i vår slutrapport i form av handlingsplaner enligt ÅVS-metodiken. Detta skedde i samverkan och dialog med Trafikverket. Vidare har partnerskapet tagit fram dokumenten ”Samhällsekonomisk konsekvensanalys Fjällvägen, del 1 och 2, där Sweco bland annat fick i uppdrag att ta fram ett material som ska vara till nytta för att öka tillgängligheten längs vägstråket samtidigt som trafiksäkerheten bibehålls. I arbetet har de bland annat tittat på lämpliga kriterier och förutsättningar för mittseparering på delsträckor längs Fjällvägen samt om andra åtgärder än separering eller hastighetssänkning finns att tillgå.

Partnerskap Fjällvägen pekar på behovet av investeringar till ett eftersatt vägstråk med många centrala funktioner, som har stor betydelse för utvecklingen i två regioner. Då krävs insatser som strävar mot utveckling och bättre förutsättningar och inte förslag och insatser som nedmonterar och försämrar. Partnerskapet har arbetade med att belysa dessa frågor och har genom våra utredningar försökt tydliggöra Fjällvägens funktion och betydelse för ett miljöanpassat och långsiktigt hållbart vägstråk. Satsning på infrastruktur är något som samtliga kommuner längs vägen lyfter fram i sina strategiska mål- och styrdokument. Fjällvägens framtida standard och hastigheter kan få en avgörande betydelse för kommunernas utveckling och tillväxt!

Bifogar Projekt Fjällvägens slutrapport, 150428 samt rapporterna Samhällsekonomisk konsekvensanalys Fjällvägen, Del 1, 2019-06-11 och Samhällsekonomisk konsekvensanalys Fjällvägen, Del 2, 2020-06-12.

Ta gärna del av partnerskapets arbete på www.fjellvagen.se/

Vill se en nationell satsning

Partnerskap Fjällvägen tycker det är angeläget att minska antalet döda och svårt skadade i trafiken samt att reducera trafikens negativa påverkan på miljön. Men ambitionen måste vara att dessa mål kan mötas utan att det medför en avgörande negativ inverkan på tillgängligheten i trafiksystemet.

Partnerskap Fjällvägen tycker att trafikpolitikens mål skapar anmärkningsvärda skillnader för olika delar av landet. Sammantaget kommer planerade hastighetsåtgärder att få radikalt olika konsekvenser för olika delar av landet, då framförallt norra Sverige tvingas möta ökade restider och ta ett mycket stort ansvar för minskade koldioxidutsläpp. Partnerskapet ställer sig helt främmande inför denna till synes omvända regionalpolitik, som inte alls verkar stämma med Trafikverkets uppdrag som samhällsutvecklare i hela Sverige. Olikheten är anmärkningsvärd både

ur ett regionalt och nationellt perspektiv. Partnerskap Fjällvägen ifrågasätter de kriterier som ställts upp som grund för att sänka hastigheterna. Förhållandet mellan vägstandard och trafikvolym bör istället bedömas så att relativt måttliga åtgärder (farliga korsningar, kurvor och krön, fler hastighetskameror, utbyggt viltstängsel och mitträffling m.m.) kan ge förutsättning för bibehållen hastighet och i några fall återinförande av 90 km/h samt att målet på längre sikt ska vara att bygga mötesseparerad väg med 100 km/h.

Vidare är det nödvändigt att det tillförs resurser som gör att vägnätet kan ges högre tillåtna hastigheter. Kortare restid och ökad tillgänglighet är en avgörande förutsättning för att kompensera för de geografiska lägesnackdelar som råder i den här delen av landet. Partnerskap Fjällvägen önskar se en nationell investeringsinsats för ökad tillgänglighet på fler vägar inom det funktionellt viktiga vägnätet.

Utifrån detta stödjer också Partnerskap Fjällvägen helhjärtat Region Jämtland Härjedalens intensiva påverkansarbete för nya beräkningsgrunder vid tilldelning av medel till de regionala infrastrukturplanerna. Det behövs större tilldelning av medel till den här delen av landet!

Utbyggd laddinfrastruktur längs hela Fjällvägenstråket

Utbyggd laddinfrastruktur är en utpekad och prioriterad fråga för partnerskapet – som försöker driva denna utveckling framåt – med extra fokus på snabbbladdare. Utifrån tillgången på elnät och kommersiell service utgår partnerskapet från att placeringen av snabbbladdstationer är mest intressant i tätorter. Andra intressanta platser kan vara drivmedelsstationer, turistmål, restauranger, värdshus och rastplatser.

Under arbetets gång har det blivit tydligt att frågan är komplext och att det finns flera olika sätt att gå tillväga på för att förbättra tillgången på laddinfrastruktur längs med Fjällvägen. Utifrån denna problematik lyfter nu partnerskapet detta i samrådet med en förhoppning om att frågan kan fångas upp och hanteras på ett fruktbart sätt framåt under pågående och mycket viktiga utbyggnad av laddinfrastrukturen längs stråket.

Bärighetsklass 74 – BK74 – längre och tyngre godsfordon

Nu är det kanske inte den regionala infrastrukturplanen som ska hantera utbyggnaden till längre och tyngre godsfordon på länets vägar. Men partnerskapet vill ändå trycka på denna viktiga fråga och att anpassningen av riksvägarna 83 och 84 skyndsamt går framåt.

Avslutning

Partnerskap Fjällvägen verkar för hållbar regional utveckling längs hela vägstråket Tönnebro-Bollnäs-Ljusdal-Sveg-Funäsdalen-norska gränsen genom ökad tillgänglighet, konkurrenskraft och tillväxt. Det är primärt att ha en infrastruktur som fungerar – både för att besökare ska kunna ta sig till och från våra regioner på ett smidigt och säkert sätt – men också för att vi som bor och verkar här ska fortsätta göra det. Att fortsätta utvecklas och attrahera människor att bo kvar, men också att flytta hit är en förutsättning för tillväxt.

I framtagandet av nästa regionala infrastrukturplan är avvägningen mellan transportpolitikens hänsyns- och funktionsmål grundläggande och pågående arbete med att anpassa hastighetsgränserna måste motverka de negativa effekter som kan uppkomma i form av ökade restider och försämrade tillgänglighet. Vidare bör kriterierna för hastigheterna kunna omprövas och fler lösningar diskuteras,

exempelvis etappvis utbyggnad till mötteseparerad väg med bibehållen ursprungshastighet på de delsträckor som ännu inte mittseparerats.

Avslutningsvis är det partnerskapets bestämda uppfattning att det måste tillföras resurser som gör att vägnätet kan ges högre tillåtna hastigheter. Kortare restid och ökad tillgänglighet är en avgörande förutsättning för att kompensera för de geografiska lägesnackdelar som råder i den här delen av landet. Målsättningen måste vara att få till stånd snabbare och säkrare vägar med 100 km/h i detta viktiga vägstråk – Fjällvägen!

För Partnerskap Fjällvägen

Marie Centerwall
Kommunalråd Bollnäs kommun
Ordförande Partnerskap Fjällvägen

Bilagor:

- Projekt Fjällvägens slutrapport, 150428
- Samhällsekonomisk konsekvensanalys Fjällvägen, Del 1, 2019-06-11
- Samhällsekonomisk konsekvensanalys Fjällvägen, Del 2, 2020-06-12
 - Bilaga 1, Fjällvägen, grov kostnadsberäkning
 - Bilaga 2, Möjliga sträckor att mittseparera

Kopia:

- Region Jämtland Härjedalen
- Bollnäs kommun
- Söderhamns kommun
- Ovanåkers kommun
- Ljusdals kommun
- Härjedalens kommun
- Destination Järvsö
- Destination Vemdalen
- Destination Funäsfjällen
- Destination Lofsdalen